

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 ft. Félévre 1 ft. 50 kr. — A gazd. Bök-
egylet tagjainak: egész évre 2 ft., félévre 1 ft.
Egyes szám ára 10 kr.
Előzetési pénzek és reklamációk a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Szerkeszti és kiadja:
A muraszombati gazd. főkegyelet.
A szerkesztési felelős:
TAKÁCS R. ISTVÁN, e. titkár.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésügyi közlemények
a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábné petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr.
többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyilttér petitsora 25 kr.

Az ipartörvény módosítása.

— Időszéri ismertetésül —

Iparosaink érdekében vélnék eljárni, mi-
dön alábbiakban ismertetni kívánjuk azt a
föltejesztést, melyet a hazai ipartestületek
központi bizottsága a kereskedelemügyi mi-
niszterhez intézett.

Feltele fontos ezen emlékirat, mert egy-
szóval mindazt föléli, ami a hazai kézmű-
iparosok régi óhajait képezi.

A memorandum szerint az ipartestület
ebben ipari központokat képező számos na-
gyobb vidéki városban nem létesül, mely
anomáliát helyesen annak tulajdonítják, hogy
az ily testületek alakítása törvény által kö-
telezettek ki nem mondván, némely vidékek
iparosai részint figyelmen kívül hagyják az
erők tömörülésének horderejét, részint pedig
az ipartársulatokból gyűjtött vagyonukat felté-
vén, az ipartestületek fenntartásával jár, va-
lóban csekély költségektől is visszariadnak és
a törvény jeles előzetesének az irányban
való végrehajtásával szemben tagadó állást
foglalnak el. Végre az illetékes hatóságok
egy része nemcsak hogy kötelelességszerűleg
nem buzdítja az iparosságot a testület meg-
alakítására, hanem, ez intéz menynyel
szemben nem is tiltott ellenszenvvel véleltetik,
annak hatósági jelleggel felruházott önkormá-
nyzati hatáskörében saját hatósági jog-
körének csorbítását látva.

Valóban már az ipari adminisztráció egy-
formasági szempontjából is abnormis állapotot
képez, hogy egészen jelentéktelen községekben,
a csekélyszámú iparosok önkormányzatilag
látanak el fontos iparhatósági teendőket, hol
ott sok törvényhatósági joggal felruházott
városokban a rendőrhatalóság végzi ugyanazon
funkciókat. Mert csakugyan anomáliának

tűnhetik fel, hogy számos jelentékenyebb
iparu népességgel bíró rendezett tanácsu vá-
rosban mindeddig nem alakult meg az ipar-
testület.

A szerzett tapasztalatok következtében
ma még kevésbé van alapos ok arra, mint
a törvény megalkotásakor, hogy a testületi
intézmény általánosan kötelező rendszabályok
által a képvisítéshez kötött mesterséggel fog-
lalkozó iparosok egyetemére ki ne terjesztes-
sék. Meg az álláspontra is, mely annak ide-
jén bizonyos jogosultsággal bírt, hogy t. i. az
intézmény életrevalóságát még kipróbálva nincs,
ma már túl van haladája és az iparfejlesztés,
az iparos-szakképzés és művelődés, vala-
mint az ipari közigazgatás fontos érde-
kei követelik a törvény idevágó határozatainak
módosítását.

Az a cél, hogy lehetőleg minden kézmű-
iparos valamely testület kötelekéhez tartoz-
zék, csak úgy érhető el, ha elejtetik azon
megszorítás, mely szerint csupán az ugyan-
azon községben lakó iparosok alakíthatnak
ipartestületet.

A memorandum azon óhaj kapcsolatban,
hogy az iparosságnak minél szélesebb körűi
vonassanak be a testületi kötelekbe, egyttal
életerős testületeket is kíván, amelyek képe-
sek fontos feladatuknak minden irányban
megfelelni.

Miután a kerületi ipartestületek alakulá-
sáról, a felvételi és tagdíjhatárolásokból kelet-
kező pénzügyi hátrányokról, az ipari adminis-
tráció visszasságairól, az ipartestületi intéz-
mény konszolidásáról beszél, végül még iparosai-
knak, különösen az ifjaknak haladására való
ösztönzése, a haladókknak az elmaradottaktól
való megkülönböztetése céljából kívánatosnak
tartja, hogy a testületi eljárásszabályok intéz-

kedhessenek az iránt, miszerint e tagok az
ipartestület kebelében alakított szakbizottság
előtt önként szakvizsgázt telessenek és az
erről nyert mesteri oklevélre czégükön, száma-
laikon és hirdetményeikben hivatkozhatnak.

A tüzetes kifejtéshez képest javaslatait a
következőkben foglalja össze:

Mondassék ki az ipartestületek alakítá-
sának, illetőleg az azok kötelekébe való tar-
tozásnak általános kötelezettsége minden tör-
vényhatósági joggal felruházott és rendezett
tanácsu városra nézve, valamint mindazon
helyekre nézve, melyekben legalább száz, képi-
sítéshez kötött mesterséggel foglalkozó
iparos van; továbbá, hogy ugyanazon iparha-
tósági területen egymáshoz közel fekvő köz-
ségek vagy közös ipartestületet alakíthassanak,
vagy pedig valamely már létező ipartestü-
lethez csatlakozhassanak.

Az ipartestületi kötelekbe vonassanak be
mindazon ipartelepek, melyek főgyártási ága-
ikban képesítéshez kötött mesterségbeli seg-
ged-munkásokat foglalkoztatnak.

Oly helyeken, hol ipartestület áll fenn,
képesítéshez kötött mesterség önálló üzésére
a hatósági igazolvány csak a befizetett tes-
tületi bekebelezési díjról szóló hiteles elis-
mervény bemutatása mellett adassék ki.

A testületi díjak a kamarai illetékek mód-
jára a közadókkkal együtt hajtassanak be és
szolgáltatassanak át évnegyedenként az ipar-
testületnek.

Legfontosabbnak tartja azonban az em-
lékirat a képesítés szabályozását s e kérdé-
sel nagyon is behatóan foglalkozik.

Igy egyebek között a munkakönyv kiállítá-
sáról és a képesítés kijátszásáról követke-
zőket hozza fel:

A 101. §. d) pontja szerint a munka-

A doktornő.

— Orosz rajz Kuschtschewski L-től —
Néméből fordította: EBERL RÓZA.
(Folytatás és vége.)

Atyám nekem soha sem ad pénzt, mert minden
kivánságomat teljesíti s így nálam a pénz
felesleges. Oh mit fogunk most tenni Annácskám?
— Az mindenesetre nagyon kellemetlen —
jegyzé meg Anna Feodorovna kissé csüggedten,
de azért bátorságunkat még sem veszítük el.
Amint látom neked függő és gyűrűd vannak,
azért kapunk annyit, hogy egyelőre elhettünk ab-
ból. Azalatt szerezhetünk magunknak fordítások
és másolatok által, mint sok más is, annyit, de ta-
lán többet, mint a mennyire szükségünk lesz.

Most a zálogház felé ballagtak, hol az ös-
szes ékszerért tíz rubl-t kaptak; ezután lakást
keresni mentek. Élénkebb s elegánsabb városré-
szekben nem mertek kérdészködni, mert gyani-
tották, hogy a feltételek körülményeikhez nem
felelőnek meg. Végre egy félreeső utcában fe-
deztek fel egy elég csinos külsejű lakáskapuján la-
kás-hirdetést. Már belépéskor a tornác s a lé-
péső fényezéshez szokott hölgyeknek nem igen
tetszett, de csakhamar tiltotték magukat azon,
hisz legkedvesebb kívánságuk volt egy szerény
mágnus szobácska tanulmányaik végzéséhez.

— Mit kér ön e szobáért? kérde Anna Feo-
dorovna a lakásadósnál.

— Tíz rubelt, feleléle amaz.
— Jól van, mi megtartjuk s csakhamar be
is költözünk.

— Kérem a hölgyeket, sziveskedjenek előmu-
tatni uttleveleiket. A rendőrség igen szigorú, ne-
hogy kellemetlenségeim legyenek, — jegyezte meg
a házasszony.

— Epen most érkezünk Moszkvából ide,
mondá Anna Feodorovna egy rögtöni szuggatál ál-
tal segítve magán Podgyaszunk, valamint az
abban becsomagolt uttleveleink még a vasuton
vannak.

— Nos arra meg ráérünk holnapig, de en-
gedelmükkel, kegyetlen vagyok kijelenteni, hogy
a lakbért előlegesen kell megfizetni.

Anna Feodorovna összes vagyonát adá a
háziasszonyának lakbér fejében. Midőn egyedül
maradtak, sokáig egy szót sem váltottak, mert
mindfelgyökőleg elegendően el volt foglalva saját
gondolataival. Jelen es jövő nem éppen a legvi-
dámabbban tekintete feléjük. Reményeikben családva
éreztek magukat a már-már csüggedés vesző raj-
tok érot.

— Légy nyugodt, szól Anna Feodorovna rövid
színet után a hallgatást megszakítva; e hely
még igen cinos s kellemesé válik. A pamla-
gok kissé az ajtó felé toljak, hogy helyet nyir-
júkn az könyvszekrény számára. Ezen asztalt
majd az ablakhoz állítjuk, hogy a munkánál elég
világosságunk legyen. A falakra pedig térképet
fogunk aggatni, ez fogja majd a mi otthonunkat
díszíteni, s megadja neki a vilátságos tanulószoba
jellegét. Nina feleleli akart, de nem tudott, mert

érezte, hogy a beszéd első kísérleténél majd
kényekre fakad.

Kifaradva a hosszú és szokatlan járástól, a
kemény kövezen a barátok mindenike a pamla-
g egy-egy sarkába meghuzva, csakhamar elszuny-
nyadtak. Mire fölébredtek, már koromsötét éj volt,
csak az utcákon égő gaszálmpák világa árszított
némi bágyadt fényt a szobában. Előző járult még,
hogy a természet is jogait követelte s a szána-
lomra méltó nőket es öhség gyötrelme kinozta.
Szótlanul s leverve kerestek fel nyughelyeket, de
sokáig nem tudtak elaludni, csak reggel felé jött
álom szemekre, mert addig folyton egymás só-
hajait s elfojtott zokogásukat hallhatták.

Másnap reggel Nina Nikolajevna volt az, ki
cselekvésre határozta el magát. Edes Annám,
szólt, az éjjel sokat gondolkodtam helyzetünk fe-
lét, minden körülmények közt főként pénzre van
szükségünk s a következők eszme villant meg
agyamban: Katalin komornám igen hü s enge-
delmes hozzám. Neki van némi megtakarított va-
gyona, s hiszem, nem fog gondolkodni, ha segí-
tségünkre lehet. Hozza sietek tehát s keresek utat-
módot észrevétlenül vele érintkezhetni. Vissza-
ment betétre majd egy előszárhoz s kenyeret
és sódat veszek.

— Pompás, kedves Ninám, kiáltá örven-
deve Anna Feodorovna. Csak arra kérlek,
hogy tervedet haladéktalanul érvényesítsd, mert
ösztünet megvallva már egészen rosszul érzem ma-
gamat az eségtől. Most a jövedy ismét helyre
állt. A toillet hamar elvegyez, Nina gyorsan,
amint csak lábait engedték elszaladt. Hazaérkezve
a hátsó lépcsőkön felhaladva sompolygott be a

Kimutatása

a Gyanafalva—Muraszombati vasút kitépésére ez ideig tett törzsszámvényjegyzéseknék.

Alsó-Csalogányról: A.-Csalogány község 1050 frt, Biller Henrik, Werner Lajos és Forján Ferenc 100—100 frt, összesen 1350 frt.

Audorhegyről: Audorhegy község 200 frt, Gergorczy Iván 100 frt, összesen 300 frt.

Barkóczi: özv. Bertalan Petronella 50 frtot, összesen 50 frt.

Batyándról: Batyánd község 800 frt, Kúhár János 200 frt, Sostarecz Máttyás, Kuzmits Máttyás, Kúhár Ferenc, Kolossa Ivan Stern Rozalia és Horváth Lajos egyenkint 100 frt Kúhár Máttyás, Pavlics István, Czipott Rezső és Sável Janos 50—50 frtot, Pámmer Rezső 30 frt. Kúhár István 10 frt, összesen 1840 frt.

Bekatoról: Wolf Pál 30 frt. Láng József 20 frt, összesen 50 frt.

Benedekről: Benedek község 100 frt.

Bodohegyről: Bodohegy köz eg 500 frt. Szincz Lajos, Fliszár János és Frankó János egyenkint 100—100 frtot. Hansl Lipót 50 frt. Frankó Jánosné 10 frt, Fliszár Terez 10 frt, összesen 870 frt.

Borházáról: Borháza község 100 frt.

Borostyánról: Borostyán község 100 frt.

Buzahelyről: Szapács Miklos 30 frt.

Csendlakról: Szeredy Lajos és Dr. Ivanóczy Ferenc 100 frt. Völgyi Ferenc 50 frt, összesen 250 frt.

Dióslakról: Dióslak község 842 frt. Donosa Miklós 100 frt, összesen 942 frt.

Felső-Lendváry: Gróf Szechenyi Todor ömítga 20000 frt, Morgenstern David 300 frt. Stary Ferenc 200 frt. Zsemlics István 100 frt. Samarus István 100 frt. Samarusné B. Irma 100 frt. Biller Adolf 100 frt. Keresztury Vincze, Habetler Mihály és Trautmann Adolf egyenkint 25 frtot, összesen 20,975 frt.

Ferencfalváról: Dobossy István 25 frt.

Gesztenyéről: Gesztenyes község 100 frt.

Gödörházáról: Gödörháza község 150 frt.

Görhegyről: Görhegy község 1000 frt.

Gyanafalváról: Gyanafalva község 15000 frt, Halmosról: Siftár József 100 frt. Kondor Ferenc 50 frt, összesen 150 frt.

Hatarfalváról: Hatarfalva község 300 frt.

Hegyzorosról: Hegyzoros község 500 frt.

Jegenyéről: Jegenyés község 539 frt. Szapács János és Bagola Máttyás 100 frt, összesen 759 frt.

Kalchról: Bosnyak Emanuel 25 frt.

Károlyfalról: Károlyfa község 533 frt. Gombóc Ferenc 100 frt, összesen 933 frt.

Királyszekről: Királyszék község 324 frt. Benkó József 300 frt, összesen 624 frt.

Kisfaluról: Kisfalu község 50 frt.

Kislakról: Nemcsics József 150 frt. Kislak község 100 frt, összesen 250 frt.

Kisszombatról: Kiszombat község 400 frt.

Vratarys Iván 200 frt. Szapács Miklós 100 frt, Kumin Miklós 50 frt, összesen 750 frt.

Kökényesről: Kökényes község 100 frt.

Kölesvölgyéről: Kölesvölgy község 50 frt.

Mariahavasról: Bokán Mihály 50 frt.

Markusházáról: Markushaza község 800 frt.

Kuhár István és Csaplovics Ferenc egyenkint 200 frt, összesen 1200 frt.

Mártonhelyről: Mártonhely község 500 frt.

Bagáry József, Hoffmann Ferenc és Skrabán Iván egyenkint 300 frt. Szlavicz Miklós és Keresztury Kálmán egyenkint 100 frt, Szlavicz József 50 frt, összesen 1650 frtot.

Máttyásdombról: dr. Dobránszky Peter 300 frt.

Mezővárról: Mezővár község 500 frt. Kúhár István 300 frt. Skricecz István 50 frt, összesen 850 frt.

Mig itt atya és leány örültek a viszontlátásnak, azalatt hasonló jelenet játszódott le Alkovesz-künl is. Minthogy Anna Feodorovna végre a bosszas vársában átkarad, ő is egy hősi elhatározásra szánta magát s hazatért. Saját szobát zárva találta, nem maradt neki egyéb hátra, mint férjének dolgozó szobájába lépni be.

Alkoveszki éppen iróasztala mellett ült s egy építészeti tervet dolgozott. A ruha suhogásánál fölékint, kezét neje felé tartva, nevetve kiálta fel:

— Isten hozta, doktoróné asszony! Már késs a tanulmányfal? . . . Valóban gyorsan ment! egy magunkféle férfi nem képes ezt kivinni! A szegény asszonynak könyvet toltak szemébe. Midőn Alkoveszki ezt látta, nem nevette többé, a sironót nyugtádan magához vonta s egy csókot nyomott homlokára.

— Oh Wasja, mondta Anna Feodorovna a könyvek közt mosolygva, te mégis kedves, jó férj vagy, s nem zsarok! Én nálad akarok maradni, s nem ohajtok misohol szerencsét keresni. Doktoróné lenni pedig soha többé nem kívánok.

Anna Feodorovna szavát megtartotta. Nina pedig ha nem is doktoróné, de „doktoróné asszony” lett, mert amsokára férjhez ment Szt.-Pétervárnak egyik legügyesebb orvosához.

könyv kiállítandó mindenki részére, a ki élte 15 ik évet betöltötte és igazolja azt, hogy iparosnál mint segéd dolgozik, megkülönböztetésül a gyárban való alkalmaztatástól. A mint az eddigi tapasztalat is igazolta, e ren delkezés csak arra vezet, hogy az iparban való gyakorlati szakképzés érdekében feltel lenül szükséges tanoncokodás alól ki lehessen bujni és a képesítés céljának kijátszásával, a szolid iparözés nagy hátrányára, könnyű szerrel iparjogositványhoz lehessen jutni. Már csak a törvénynek az ipari szakképzés elő mozditására irányuló ödvös intézkedéseinek, tehát a III. fej. uralkodó célzatainak érvé nyessülése szempontjából is kívánatos e pont nak elejtése.

Végül magának a 4. §-nak hézaga szin tén jelentékeny elősegíti a képesítés kiját zását. Az ott megállapított igazolási módo zatok nélkülözök a hitelenség garanciáit. A leggyakoribb esetek közé tartozik u. i. az, hogy szivességből, vagy éppen nem tisztessé ges indokból kiállítatik a megkívántó munkabizonyítvány oly egyének számára, a kik szakbavágó műhelyben, vagy gyárban szakbavágó munkával egyáltalán nem, vagy csak igen rövid ideig foglalkoztak. Miután minden segédnek munkájával kell bírnia, másfelől pedig, mivel az ipartestület legin kább van abban a helyzetben, hogy ellen őrizhesse, vajjon a kimutatandó törvényes kellekeknek a tan- és munkaviszony tekinté tében egyes esetekben elég van e téve, a képesítés csak úgy juthat komoly érvényre, ha az iparhatóságok által, képesítéshez kö tötött mesterségekre, az iparigazolvány csak az illetékes ipartestület meghallgatása mel lett és annak véleményezésére adható ki.

A képesítés hatályosabbá tételére nézve a készitendő törvényjavellaba oly határozatokat óhajjt felvenni, melyek szerint a képe sítéshez kötött mesterségek önálló üzletésére az igazolvány a tanonc-bizonyítványon kívül, csupán az előirt szakmabeli foglalkozást igazoló munkájony bemutatása mellett és csupán az illetékes ipartestület meghallgatása után le gyen kiadható; továbbá amaz általános felhatal mazás vétetnek fel, mely szerint a II. fokú ipar hatóságok feljogosítottának, hogy különös tekin tésbevetelt érdemlőkörülmények közt, az illetékes ipartestület, illetőleg keresk és iparkamara meg hallgatása után, egyeseket a képesítési igazolás kötelezettsége alól esetről-esetre felmentessenek; és hogy a kereskedelmi miniszter felhatalmazást nyerne arra, hogy egyes kezmuiparágak speciális viszonyaira való tekintettel, a készitmények tel jes előállítására szükséges kiegészítő munkákat egysitésére nézve, rendeleti uton, kivételes intéz kedéseket állapíthasson meg; s ha felvétetnek ama rendelkezés, mely szerint az iparos, tanonc zot csak abban az iparigában tarthat, melyre nézve a törvényes képesítést kimutatta: végre a 101. §. d) pontja teljesen hatályon kívül helyez tetnek.

Ezekben ismertetjük rövid körvonalakban a a nagyfontosságú emlékiratot, melynek, hogy si kere és eredménye legyen, iparosaink érdekében nagyon kívánatosnak tartjuk.

Sz.—s.

konyhába s itt kérte lehetőleg megváltoztatott hangon, hogy legyenek szivesek Katalin kihívni.

Ha Nina azt hitte, hogy a sűrű fától alatt ismeretlen marad, akkor nagyon eszalokozott. Porfiri a komornyik, a helyett, hogy Katalinhoz ment volna, urának szobájába sietett, jelenve, hogy a kisasszony megjött. Az alya sivele futott slejbe, lenyánt karjaiba zarta s csókokkal halmozta el.

— Ninnám, egyetlen gyermekem, kiálta fel ő, mi jutott eszedbe? Hogyan tudtál öreg atyá dád annyira megzomborítani! . . . Ha tanulni akarsz, akkor könyveket vásárolk s a legjobb tanuárokat fogom melléd rendelni.

— Bocsnát atyám! zokogott Nina.

— No csak ne sirjal gyermekem, pőjj velem szobádba s nyugodj ki magadat.

— Atyám, én éhes, vagyok vallyotta be a leány, midőn a konyha mellét elhaladtak.

Az öreg ur visszarohant s mindent feltalaltatott, a mivel a pillanatban éppen rendelkeztek.

Midőn Nina most a jól terített asztalnál reggelizet, éppen egy jóízű falat pecsenyével igye kezelve éhségét csillapítani, hirtelenül mindkét karját atyának nyaká körül fonta, sgván néki:

— Atyuskám én nem leszek doktoróné, de még a tanulást is abbahagyom.

Murafuzesről: Martinecz Miklós 50 frt. Muraszentesről: Ruzsits János 100 frt. Muraszombatról: Gróf Szapary Geza öngy mltetésára 20 000 frt, Muraszombat község 10 000 Muraszombati takarekpenzár 1500 frt. Pinter Geza és Neumann Adolf 1000 frt. Arvai Bernát 600 frt. Krausz Miksa, Most Rezső, Délvasmegyei takarekpenzár és Neuman Vilmos 500 frt. Mint sek Gáspár, Böles Bela és Horváth György 300 forint. Arvai Henrik, Ambrus Sándor, Schön heit Lipót, Meixner Máttyás, Kiribisch Ferenc, dr. Czipott Zoltán, Berger József, Graf Leont. és társa, Fürst Albert, Kovács Károly és Hartner Károly 200 frt, Szerklai József, Pollák Pongrácz és Kolossa István 150 frt. Vüjecz György, Halbarth Henrik, Györfy Bela, Diyjak János, Faschinger Gyözö, Czipóth Miklós, Mezei testvérak, Ernusz Gyula, Grünbaum Mark, Czelczér Antal, Pecsies József, Hirsch Herman, Torók Ernőné Torók Ernő, Bácz János, Csorna Jenő, Agustich Pongrácz, Sin kovich Kálmán, Metzker Máttyás, Ratkohl Mihály, Gáspár Ferenc, Vüjecz József, Totth Miklós, Puhán József Saáry József, Posti János, Oláh Illes és Prugberger Vincze 100 frt. Moretzky Simon, Koltay Gyözö, Reif Zsigmond, Takacs R István, Olaszky Terka és Csarics József 50 frt, összesen 42 750 frt.

Nadorfáról: Nadorfa község 120 frt.

Nemesdől: Smúcz Máttyas 100 frt.

Neustitől: Krisper Alajos 50 frt.

Orfaiáról: Csaszar Ferenc 50 frt.

Palmafáról: Palmafa község 300 frt, Temlin Iván, Siftár István és Vukán János 50 frt, összesen 450 frt.

Perestől: Perestő község 1100 frt. Donosa Iván, Giancz Ferenc, Bagáry János és Obal József 100 frt. Kollars Lipót és Kovács József 30 frt.

Barbarics Mihály 10 frt, összesen 1570 frt.

Petőfáról: Petőfa község 100 frt.

Peterhegyről: Fodor Károly és Tompa Lajos 100 frt. Terplan Jenő 10 frt, összesen 240 frt.

Prosznyakáról: Prosznyakfa község és Mayer Sándor 200 frt. Bors Mihály 100 frt, Bors Marton és Kereszmar Károly 20 frt, összesen 540 frt.

Rétalásról: Bence Mihály 2000 frt.

Rónafáról: Jónas István 100 frt. Janzsa János 40 frt, összesen 1400 frt.

Sándorvölgyről: Dreisziger Antalné 50 frt.

Seregházáról: Seregháza község 1500 frt.

Weisz Adolf 100 frt, összesen 1600 frt.

Sűrűházáról: Sűrűháza község 500 frt. Bakó János 100 frt, Bertalanics János 30 frt, Obal János, Siftár Máttyás, Fuisz Máttyás, Vuacsak János, Lühik József és Siftár István 20 frt. Bacz József, Siftár Sándor és Vreecics István 10 frt, összesen 780 frt.

Szarvaslakról: Szarvaslak község 1022 frt.

Raffel János 1000 frt. Kolbenczer Adolf 500 frt. Braun Ignác 200 frt, összesen 2722 frt.

Szt. Annaáról: Klumper Constantin 100 frt.

Szent-Benedekről: Szt.-Benedek község 200 Koudila István 50 frt, összesen 250 frt.

Szent-Bibórról: Kohn Lipót 300 frt. özvegy Kercsmar Jozsefné és Luthár Gergely 100 frt, összesen 500 frt.

Szerdahelyről: Szerdahely község 100 frt.

Szechenyfalváról: Szechenyfalva község 1632 frt. Kocsár József Szerszen János és Jauk Mihály 100 frt. Csahuk Iván 50 frt, összesen 1982 frt.

Szechenyutól: Vogler József 1000 frt.

Szombatfalról: Szombatfa község 100 frt.

Szombathelyről: Reesch Julia 200 frt.

Tótkereszturól: Tótkeresztur község 200 frt.

Berke János, Berke Lajos és Szeredy Viktor 100 frt, összesen 500 frt.

Tótmoráczról: Tótmorácz község 300 frt.

Veren József, Bencecz István, Rituper Lajos és Krzsankó Máttyás 100 frt. Szepe József 50 frt, összesen 750 frt.

Tölgyesről: Bánkó Viktor 50 frt.

Urdomból: Urdomb község 200 frt. Grosz Mórész és Grosz Jakab 100 frt, összesen 400 frt.

Uriszkekről: Uriszkek község 100 frt.

Vas-Dobráról: Vas-Dobra község 2200 frt. Hann Károly 300 frt. Rosenberger Gyula 200 frt. Molnár Gyula 150 frt. Müller Ferenc, Saller István, Reich József és Trausch Károly 100 frt.

Lang Alajos és Goda János 60 frt. Schneider Vilmos, Meitz Ferenc és Lang Alajos 40 frt. Hobausz Antal 30 frt. Mikowszky Mihály, Rapp Adolf, Postl Adolf és Zieger Károly 25 frt. Meitz József, Hettlinger Ferenc, Wagner József Müller Ferenc és Rapp Ferenc 20 frt. Gombócz Lukács 15 frt. Mund Alajos és Koller József 10 frt, összesen 4355 frt.

Vas-Hidegkútról: Vagler György 2040 frt. Vas-Hidegkút község 1439 frt. Benkó György 500 frt. Obal Mihály 300 frt. Bocovnyak József 200 frt. Guttmann Iván, Ficzák Miklós és Kolossa Ferenc 100 frt, összesen 3755 frt.

Vas-Körpáról: Vas-Körpál község 531 frt. Vaslakról: Vasiak község 690 frt. Berke Mihály 100 frt, összesen 700 frt.

Velemérről: Velemér község 150 frt.

Vidoriakról: Kohn Miksa 100 frt.

Vizlendváról: Vizlendva község 1197 frt. Köb.

lenczer Ignáz 500 frt. Kovács Matyás 300 frt. Ratkovich Vendel, Czidly József és Behovics János egyenkint 150 frt. Horváth Károly 100 frt. összesen 2547 frt.

Zoltánháza: Sparas Mihály 30 frt. Vukán János és Obál József 10 frt. összesen 50 frt.

Zsidabegyéről: Christ Antal és Christ Ferencz 200 frt. összesen 420 frt.

Főösszeg 124.330 frt.

Hírek és különfélek.

— Ó Felsége a király a borosgödöri malomháza, szulfávi és esztrénei önkéntes öltözötteknek 50—50 frtot, a szalónaki főúrnoknak 50 frtot a végül a tokorosi és senyeházi községeknek öltözöttek beszerzésére 100—100 frtot adományozott.

— Felhívás. A gyulafelely-muraszombati helyi érdekl. vasút érdekeltjei gyűlésének 1891. évi aug. hó 16-án hozott határozata alapján felkérjük az érdekelteket, miszerint a nyújtandó költségek fedezésére a jegyzet összege eső 3 százeleket folyó évi szeptember hó 30-áig az érdekeltjeit pénztárnok Sinkovich Kálmán utal Muraszombathoz befizetni sziveskedjenek. Egyuttal b-cses tudomásra hozzuk, hogy ezen költség a jegyzet törzsrészevén ezimén beszámítalni fog. Muraszombath, 1891. évi aug. 24-án.

A végrehajtó-bizottság.

— Előleptetés. Kovács Károlyt, a győri kir. tábla tanácsjegyzőjét a király ó felsege a szombathelyi királyi törvényszékhez bíróknak nevezte ki. Összint gratulálunk, hisz közülünk való, vidékünk lakóival együtt mindig szerette, de ők is szerette említeni s szívvel örülnek előleptetésének.

— Figyelmeztetés. A muraszombati gazdasági főlk-egylet figyelmébe hozza a t. szököknak, miszerint a megrendelt csontlást és gyász már megérkezett és Ascher B. és fia ezújnal kapható. Tájékoztató végett igen ajánlatos, ha az esztendő szükségletéket már most a nevezett ezújnal előj gyveztetni.

Tukács R. István, a titkár.

— Szűrés. A városunkban időző Jeszenszky-féle szántársulatot kezdő a községnek mindinkább partfogolnia s ez már annyira hevítette a derek igazgatóit, hogy szakadatlanul nap-nap után zóna, jutalomjatek, zenekari kíséret, műkedvelők közreműködése ellenkint a repertoirt, úgy, hogy már-már kimerül az a eszendő nyugalomból felzavart közvárosi publikum. Hát bizony jó volna a helytisztelet között egy kis előadás-szűrés is, mert még jó ötletünk, hogy nemokorai pih-nő és nézőpublikumról lesz szó. De a társulat tagjai érdekében is nem ártana betekintni néhány napi szűrés, mert ily körülmények között nem esodálható, ha egyik-másik szereplő játéka nagyon meglátszik a faradást. Mert lehetetlen még a legérdekesbb szűrésnek is elbírnia, hogy például este 8—10—11-ig játszsák; másnapra szerepet tanuljon, próbákra menjen s este ismét fellépjen és természetesen, naponta más és más darabokban.

— Ami az előadásokat illeti, e héten több jó darab került színpadra s szerepek is jó kezekben lévén, szépen sikerültek. A „Fehő Klari”-ban kitűnően alakított N. Szármay Jozsef, ki csinos menyecske volt. Fáyol Ferkó (Pénzes Bandi) mint mindig, most is jól felfogta szerepét. Rozsánéra meg kell hangsúlyozni, hogy jól tudja a szerepét, de el is mondja egy szusz alatt s még alig tud lelépni színpadon, csak kissé elés a hangja. — A tót leányt—ban Erdei Berta (Hanka) szépen énekel, Kovács helyre kis tót legyenye volt. — A „Paleskei nórány” (zomaleadás) teljesen megfelelt ezimének az előadás is, csak Jeszenszkyről kell megemlékeznünk, ki a czimuszerepben folytonos derült hangulatot tartott fenn. A m-hékszereplők inkább az úgynevezett karzati hatásoknak kerestek. Szép volt Szármay mint a sötétség királyója. Pénzes e darabban az egyszer nem volt pánzes, no de a jutalomjatek...

— „A cigány” Pénzes Bandi jutalomjateka Nem volt egészen helyes a választása, haladatosabb szerepben kellett volna fellépnie, hogy érdeme szerint megtapsolhassák, de itt lehetetlen volt, a figyelem a darab természeténél fogva Rózsán (Szármay) összpontosult, ki különösen az örüllési jelenetet művészién produkálta. Pénzes megjelenésekor koszorút kapott. A 2. felvonás közben az ifjúsági zenekar szívet-leket vidított dalai hangzottak s egy apró kis emberke, Pinter Miklós, talán elvezethette már a harmadik normál is, mert roppant bátrak odallát a csomalomhoz s játszott a zenekarral összhangozóan, szépen, a közönség általános meglépezése közt, hatalmas paty, elevenek jutalmukat a hátor fücskát. Csak előre így tovább! — Szerencsésőbb választása volt a jutalomjateknál Németh Jánosnak, ki „Stern Isak”-ban a czimuszerepben lépett fel. Kéltépekcor virag-özönrel fogadták a hölgyek, de ki is érdemelte az előlevezett figyelmet; kitűnően mulatott a közönség. Némethnek e darabban alkalma nyílt bizonyítani, hogy szinész a szó szoros értelmében. Örökös humora, modulátai, arczjátéka meglepetést kellették. Megállta helyét a darabban közreműködött ifjúság is: Agostich Győző, Skerlák Aladár és Kipterling István, utóbbinak különösen ügyes játékát megtapsolták.

— Pénteken „Falu rosszá”-val ismét zóna-előadás

volt, de távol sem oly tömeges látogatást nyelt. Különbben az előadás fészévvégi volt. — Mint haltnus, 3 előadásra új hberletet nyitottak, melynek lejtászával a hét folyamán előadások körtőlől.

A muraszombati óvoda-egyesület ma f. hó 30-án a 2 órákor közgyűlést tart, amelyen el fogja dönteni az egylet fennállását s így az óvoda sorsát; kérve figyelmébezték azézt az egylet tagjait, hogy a gyűlésen megjeljenek.

— Vasutunkra Prugoberger Vincez kir. alpolg. ur jegyzet 100 frtot — Lypnek 33 szalomban közölt kimutatásban S. Tár József helymisi lakos névvel Ferencz nek trátott.

— A hídépítési munkabizálítás hogy a gazdaságosság figyelmét valahogy ki ne kerüljének, jónak látnak újul tudtára adni, hogy a muraszombati gazd. főlk-egylet f. 1891. évi szeptember hó 5-én Vas-Híd-gytkun a vasúterlen díjazással egybekötött szarvasmarha- és baromfi-kiallítás rendez. Kiallítottak és díjazva lesznek a piros-tarka helyi jeltűz-fajához tartozó szarvasmarhák és pedig: tehének borjuval vagy anélkül, fűszök és bikák. — Továbbá tisztavérű baromfiok avagy azok sikerült keresztelése, melyekből legalább egy törös és pedig 1 him és 2 tojó allítandó ki, egyes példányok nem lesznek díjazva. Nagyobb tenyésztők által bemutatott állatokra első díj: diszoklevél, 2. dík díj: elismerő oklevél. Kisebb tenyésztők részére tehénekről 1. díj 10 frt. 2. díj 8 frt. 3. díj 6 frt. 4. díj 4 frt. Űzőkért (1 évesek v. idősebbek): 1. díj 10 frt, 2. díj 8 frt, 3. díj 6 frt. 4. díj 4 frt. Bikákért (1 évesek v. idősebbek): 1. díj 10 frt, 2. díj 8 frt, 3. díj 6 frt. 4. díj 4 frt. Tyukokért 1. díj 4 frt, 2. díj 2. díj 3. díj 1 frt. Ludakért: 1. díj 3 frt, 2. díj 2 frt. Kacsákért 1. díj 3 frt, 2. díj 1 frt. A díjak odaítélésére hivatott bíráló-bizottság délelőtt 10 órákor kezdi meg működését, miert is felkérnek a kiállítók, hogy a kiállítási szándék állatokat a díjazás napján legkésőbb délelőtt 9 órára a kiállítási terére elvesszék. A bíralt befejeztével az odaítelt díjak mindjárt a helyszínen kiosztatnak. Muraszombath, 1891. évi augusztus hó. *Gróf Bathányi Zsigmond*, a muraszombati gazd. főlk-egylet elnöke. *Tukács R. István*, a muraszombati gazd. főlk-egylet titkára.

— Felhívás. A muraszombati gazd. főlk-egylet* választmányának határozatából van szerencsés mindazon járásbeli községeket felhívni, melyek vagy a folyó év őszén, vagy a jövő év tavaszán községük közös használatára tenyészikét vagy tenyészőket az egyesület útján vagy segélyezésre mellett obtajának beszerzési, hogy eziránti körvényükkel az egyesület elnökségéhez mielőbb benyújtsák, hogy a kívánt tenyészanyag beszerzése iránt az egy-ület anyagi erejéhez képest meg a folyó év őszén tehessen megfelelő intézkedést. Muraszombath, 1891. aug. hó 26-án.

A muraszombati gazd. főlk-egylet* elnöksége.

— Mindazon t. szűlők és mesterek, kik tanköteleseiket a jövő tanévben az állami iskolába jártnai akarják, ezenel felkérnek, hogy tanköteleseiket a jövő szeptember 1-től 8-ig az illető igazgató-tanítónál beírtnai sziveskedjenek. A tanítás a mindennapi tanulóknak szeptember 9-én, az ismétlőkönél 13-án, az iskolánál pedig 15-én kezdődik. Muraszombath, 1891. augusztus 29-én.

Az igazgatósg.

— Nyilvános köszönet. Leobner Antal muraszombati szoba- és czimfőző a helybeli iparos-íjakk önképző- és segély-egylete részére ingyen egy 5 frt értékű képviselő czimtalált volt szives készíteni, miert fogadja az egylet nevében ez uton is halás köszönetem. *Grünbaum Márk*, id. elnök.

— Hogyan állottunk 78 évvel ezelőtől népesedési tekintetben? Mura-Szombathban volt: 1567 rk., 11 ev., 13 zsidó, összesen 591, — na van 547 rk., 324 ev., 5 helyi, 1 unit, 362 zsidó, összesen 2139, szaporulat 1548.

— Csirkefogók jártak augusztus 11—12-ike közti éjjelen Vidorlakon és Bokán Juliánna ottani lakótól 6 db tyukot eltolvajoltak.

— Tűz. Gesztenyén aug. 15-én reggel 4 órákor Novák János ottani lakos főből épült zsippal fedett háza padlász ismeretlen okból tűz támadt s reggeli 7 óráig a ház földig égett, a már behordott gabona és takarmánnyal együtt. Az összes kár 300 frt. Biztosítva volt.

— A budai hönvédszobor puszintáztál Zala György már elkészítette. A szobor falakja egy sebestől hönvéd, Budavár bevetelénél megsebesült, összenzúzott ágyuk mellett, fátormeléken, törött ágyukorekkel, golyókon áll a halálközli harcoss s utolsó erejével tartja a 3 színt zászlót magára. Egy zónusz egy kezevel a zászlót szögelt emelni, míg a másikkal koszorút tesz a győzelem hönvé fejére.

— Főnközörszoknya. A muraszombati iparos-íjakk önképző- és segély-egylete — mint értesülünk — könyvtárának berendezésére jötekönyvvel zártkörű főnközörszoknyák szándékú rendezési szeptember hó 19-én a Czelezer-féle vendéglőben, amelyre már ezuttal felhívjuk nemeslelkű közönségünk figyelmét. r. l.

— Pályázat. Haynau táborsernagya által az 1848/49-iki évi magyar szabadságharcban rokantált vált vagy megbénult magyar hönvédek javára létesített alapítványból 255 alapítványi hely közül jelenleg 127 hely fűresedésben lévén és

pedig 8 hely napi 33 kral, 9 hely napi 24/, kr. 110 hely napi 17/, kr. napi segélydíjjal, — azok elnyerésére pályázatot nyitított.

— Magyarfalv káplán Dravavásárhelyen, a Muraszombati káplánoktól, mert nagyon kívánatos tenni, ha a magyar kormány evre szasztana a magyar-erővel igazatosokkal szemben tanúsított lanyha eljárásával és a logoguyók szigorral szembe mutatkozott, a kik a magyar hazá területén a magyar hazá területén a magyar államiság és a nemzeti érdeket elni véteni elég vakmerő. Az eset, melyet értesítünk, a következő: Glád József dravavásárhelyi tanító a királyi szűlősságot önképkar akarta megsemitetni, hogy az ott lakó szűlősságot állami tanítóképzési és előzáró iskolai tanúkat magyar templomi önékerek és a Koleszev-féle Hymnuszra tanította be, hogy a király szűlősságnapján majd ezeket önékerek. E hó 17-én este Glád F. tanító beikaikott növekedéssel önképkarot tartott a lakásán, mire az ottaváló káplán megjelent a tanto lakása előtt, szorgozott az ablakon és torlaskadálto kiabálta, hogy ő nem enged meg, hogy a templomban magyar önékerek önékerek. Aztán bejárva a helyseget, a tanto elen igazta, mondván: „Ez nem Magyarország, hanem Horvátország, itt horvátul kell önékerek”, egyszerien felította a tanto a korsóral, ha magyarul meg önékerek. Glád, káplán tiltakozása nem szűnt meg, a magyar önékerek előadtnai s a másit a király szűlősságnapján csakugyan hán nyolven tartották meg. A közönség nagy az igazgatósg.

— Balaton-Fűrésd fél millió frtért gr. Nádasy F. önkélete által alakult részvénytársaság szándékúik megvásárolni. A tárgyalás Vassury Kólos és gr. Bathányi Géza közt megkezdődött. — A b-fűrésdi szerzetsházban szeptemberben 10 ingyenes hely fog betöltetni. A 6—12 éves arvak felszerelt körvényei főt. Kovács Abel ig. t. önkékhöz küldendő.

— Szigorítás. Az alsófokú ipariskolai bizottság legutóbbi ülésen elhatározta, hogy a tanonczok öramulasztását a jövő iskola évtől a legszigorúabban fogja ellenőriztetni, hogy a tanításnak a kellő eredménye meglegyen. Ezt azért említtük fel különösen, hogy figyelméztessük az iparosokat, miszerint a fiúk ellenőrző könyvecskék szinté szigorúan megvizsgálják, mert a törvény értelmében egy-ülk fél felőlök a mulasztásért.

— Az egyfőtörök bankok bevonása a forgalomból, hir szerint elhatározott dolog, a mivel a valutaügy elintézésének útját kívánják egyengetni. A magyar és osztrák pénzügyminiszter egy intézkedtek, hogy a hivatalonk közönségnek 20 százeleket ezüst forintokban fizetik ki.

Az állami hivatalonk évi javadalmazása Magyarországon körülbelül 35 millió frt, Ausztriában 5 millió frtot. A kormány az évi folyamát 29 millió frtot fog ezimben kifizetni. Jelenleg 80 millió egyfőtörök állomány van forgalomban s ez őszeg egy év alatt már a negyedrészével fog csökkenni, azaz 60 millió frtra száll alá, négy év alatt pedig egészen eltűnik a forgalomból. Ha pedig a hadserőnél is így járnak el a kiütéseikkel, akkor a papírfőtörök uralma már harmadik év alatt szűnik meg. A kormány az intézkedést első lépésben tekintik a valuta szabályozásnak. Később az utortinos bankjegyek leülnek sorra. Ezekből kerek 27 millió darab, vagyis 135 millió forint értékű állomány van forgalomban.

— Idei terményünk. Az eredmény közepes, buda holdanként 8—9 hektoliter adott, a rozs azonban már sokkal gyöngösből fizetett és csak 4—4 hektoliter. Minőség tekintetében — bár nem mindenütt szép típus a buza-zem, de sulyra nézve (hektoliterenként 74—78 kilogramm) kiéleltő.

Az ősi arpa sokkal jobb termést hozott, mint a tavaszi, előbbiből 12—13 hektoliter, utóbbiból pedig csak 9—10 hektoliter az eredmény holdanként; az esős időjárás ennek is elvette szép leher színet és sargas lett, sulya 68—70 kilogramm hektoliterenként. Zab holdanként 12—13 hektoliter adott 42 kilogramm sulyal, A tengeri és répa általában igen szépen fejlődnek.

— A legdrágább megyei huszár. Ama hírnökre, hogy a Dunán túl van egy öreg huszár, aki már 61 év óta szolgálja a megyét, azzal válaszol most egy felsővidéki lap, hogy Sárosmegyének van még egy régibb hajdúja, a ki most 101 éves és már negy év óta nyugalomba volt. Tomaskó J. a neve s 18 éves kora óta volt alkalmazásban a megyénél. Az öreg hajdu 12 főispánt és 20 náál több alispánt szolgált.

— A Mura áradata. Határszéli folyónk ismét nagyon megáradt, és ugyancsak szabdalja a magyar partot. — A stájer községek majdnem minden évben határszéli köveket sülyesztnek partjuk mentén a vízbe, mi által annak esése mi felénk tereltek, s nem kis bajokat okoz a hatóságoknak és partbirtokosoknak. — Hasonlóit hasonlóval kellene megtorolni.

— Birtok adásvétel, bérlet és kölcsönkövetés. Löcherer Andor, a „Magyar Föld” czimú közgazdasági napilap felelős szerkesztője (Budapest. IV., Granátos-utca 1. szám) több oldalról nyert felhívás folytán személyes vezetés és felelősség mellett birtokvételek, eladások, bérletek kötésére és köztvételek, illetve bizományképen való eszközözésre írodatt nyitott, melynek czelja, hogy ezen birtok-forgalomnál az illetőknek új központi szakközeg és támogatás álljon rendelkezésre, hogy bizalommal fordulhatunk, és ne legyenek ezen üzletknél Bécsre vagy esetleg önző szemalokra utalva. Az iroda szakértő, megbizható gazdai információit ad, a felelnek mindenben kezükre jár, az által czeljeik elérésében hathatos támogatásukra leend. Fenn tartja az értekezést egy házai, valamint a különböző tőkepenzésekkel és birtokvásárlókkal, miáltal a birtokok kelendőségét és forgalmát élénkíteni törekszik. Az iroda annuitásokra szóló bankkölcsönöknek kieszközését, esetleg konvertálását is üzletkörébe vonta.

— **Kellemetlen meglepetés** érte Zrin János kzmaki lakot f. hó 16-án, midőn Felső-Lendváról a templomból hazajöve, szobájában volt lakáját álkucesel felnyitva s ott tartogatott 80 frt pénzt — nem találta. Valami jó madár felhasználásán az összes házbeliek templomban létét s könyvű módon pénztért szert. Mint halljuk, a lopás elkövetésével a károsultnak unoka-öccsére gyanusították is le tartóztatott.

— **Csendőr csendőr ellen.** Hogy két dudás egy eszárában meg nem fűt est régi közmondást szomorúan igazolta legújabbban a zalabéri eszárában mulató Szilágyi és Kiss nevezetű két csendőr — a szent-grothi őrsnek, kik azon furcsa állapotban, hogy „ketten szerettek volna egynek szívéhez férni” összevetettek, illetőleg az egyik ugy összevissza verte, vágdalt, szurkálta a másikat, hogy e borzasztó tettének tudata s következményének józan átlátására jutván, menten fegyverét önmaga ellen fordítva öngyilkos lett, míg a megszurkált, összevert „bajtárs” élet-halál közt fekszik seibeiben s folyógyógyuláshoz kevés reményt kötnek az orvosok.

— **„Vasárnap”** című mű mellékletünk tartalma: Reményi Ede. Képpel. — Lóvelek a menyországból. — Honvágy. Költemény Lévy Mihálytól. — Mikor doktor lesz. Ágai Bélától. — A könyvnyomatás. Récz Sándortól. — Hétköznapi. Költemény. Lévy Mihálytól. — Léná. Regény, folytatás. Szócs Gézától. — Fejtő. Képtalány. Szárejtvány.

— **A legmélyebb bányá.** Valószínű, hogy a legmélyebb kőszénbánya a St. André du Poirierfőle Franciaországban. Két főnkája közül az egyik 2952 láb, a másik 3983 láb mélységű. Ez az utóbbi még mélyeszk. A bányában a hőmérsék 75 Fahrenheit-foknál nagyobbra soha sem emelkedik, holott sok más bányánál fűt ekkora mélységben csak mesterséges szellőzősekkel lehet a levegőt lehűteni. A bányából éventén mintegy 300000 tonna kőszénnek akaszták.

— **Tréfa.** Egy főváros egy forintot elvett évi száz forintot tűzött ki utalmá s beutalmát. Es csakugyan egy becsületes szegény ember megtalálta ez forint a törvényhez vite, kere a felajánlott száz forintot. Őt, választott a főváros, az erszenyben erszáz frt volt és így a visszahozott ezerből ő nem adhat semmit. Biróság elé kerülvén a dolog, a bíró így ítélt: mivel alperes azt állítja, hogy ő erszáz frtot vettett el és beigazolatta, hogy felperes csak ezer forintot talált, a talált összeg alperesé nem lehet. Visszaidott tehát a felperesnek, hogy azt mindaddig tartsa meg, míg annak igazi tulajdonosa előkerül.

— **Első magyar nyugati kőszénbánya-társulat** néven részvény-társulat van alakulóban, mely a jelenleg Schmidt Richard és Marich Zsigmond urak tulajdonát képező s már négy évi óta üzemben levő ercsényi, lipótfalvi, schweini és krenachi kőszénbányákat vétel útján fogja megszerezni. Az új társulat új tárnákat is számdékozik nyitani, s ezeket valamint a már meglévő tárnákat a 6 kilométernyi távra eső gyűnfaalvai vasuti állomással keskenyágányu vasutal összekötni. A nagyhorderejt vállalat méltatására legközelebb vizsátterünk, s ezuttal csak annyit jelöljük, hogy a részvényjegyzési felhivas legközelebb ki fog bocsátatni.

Vegyes rövid hírek.

A megyéből. *Diszlokoma* volt dr. Károly Antal, Vasvármegye alispánjának tisztelőre o hó 29-én a „Hungária” fogadó nagytermében. — *Istóczy Győző* orsz. képviselő, miként Szent István király napján Rumban, következő napon pedig Vasvárot tartotta beszámoló beszédét. A beszámoló beszédekét a választók összetalan helyesséssel fogadták s a képviselőnek eddigi működéséért bizalmukat nyilvánították. — *A vármegye főispánja* Fodor B-rnát okleveles állatorvost törvényhatósági állatorvosnak nevezte ki, aki szolgálattelre a muraszombat állomásra küldetett. — *Weghofer János*, Szombathely város egykori főorvosa, e hó 14-én 84 éves korában meghalt. — *Szentgyörgyi Rezső* pinka-misei körjegyző, kinek eltilnéséről borzalmas hírek terjedtek el, megkerült. Állomását beteges kedélyhangulata miatt elhagyván, Védénybe ment szüleire s jelenleg is ott tartózkodik. — *A honvéd lovasságnál* vármegyénk szállóte nagy-onyomi Sényi Géza hadapród-tiszt-helyettesse nevezetett ki. — *A szombathelyi kir. pénzügyigazgatóság* Vigh Ferencz VI. oszt. adótitkár a nagy-tapolcsányi kir. adóhivataltól a szt.-gotthárdi kir. adóhivatálhoz helyezte át hasonmósághban. — *Rusa Lázár* körmendi főszolgabíró f. hó 21-től kezdődő egy havi szabadságot kapott. Ezen idő alatt a főszolgabírótt Jakab Bódog szolgabíró az utóbbi pedig Huszár Pál közig. gyakornok helyettesíti. — *Kitűnő sportman-ünk:* Chernel György tulajdonát képező „Ischl” szép diadalt aratott a budapesti lövészenyén. A f. hó 18-án tartott gátverszenyén ugyanis elsőnek érkezett be s elnyerte az ezer forintos díjat. A kik a derek állatát fogadták, ugyan jól jártak, mert a totalizateur 5 frta 80 frtot fizetett.

— **A hazából.** *Zilyomváros* nevezetességei közt érdemes egy óriási eke, mely egy századnál ezelőt készült s 100 ökröt kellett elője fogni, hogy a Garam medrét kikotorják vele. — *Farkas Menyhért* ellen a kuria ítélete is marasztalt. Ez ítélet szerint Farkas Menyhért öt évi. Püspöky József 4 és felévi, Szobovits Károly 4 évi, Telkesné másfél évi börtönre van ítélve. — *A Dunán Futtaknál*

este 7,10 órákor szerencsétlenség történt. A Dunagőzhajózási társaság „Apostag” nevű csavargőzhő-sének a kazájára szétbörtant s robbanás következtében a hajó elsüllyedt. A hajó kapitánya könynyen, a gépésze pedig súlyosan megsebesült. A hajó személyzetéből két matróz és egy fűtő meghalt. — *Vaupli József* napzámotás, ki Deutschländer szatósotot meggyilkolta és tölték 647 frtot rabolt, felakasztották Komáromban. A deliquis n eleg nyugodtan viselkedett a gyszos xesusus végrehíztelekor. — *Vörösvár* község határában a cigányok egy huszart meggyilkoltak, hogy 60 krjt elrabolhassák; tettesek elfogattak. — *A király* csakugyan elhatározta magát, hogy meglátogassa a prágai kiállítást. — *A királyi palotában* nagy sietséggel dolgoznak jelenleg a villamvilágítás-berendezéseken, miert is a palota termelt a közönség nem tekinthet meg, hogy azok a királyi család ideérkezésére teljesen készen legyenek. — *A királyi palota* Szent-Zsigmond kápolnában örözt szent-jóbbot az ideu is, mint minden évben, szamosan nézték meg. — *A peronospora* szőlőpenész a kővágy-őrsi határában levő szőlőket nagy mértékben megtámadta. — *Nagy ünneplésséggel* ment végbe a Mátyás templom nagy harangjának beszentelése. f. hó 18-án. Az óriási harang 1 m. 70 cm. széles és 1 m. 90 cm. magas, sulya 32 mmázsa és 30 kgfr. s így valójában nehezebb és nagyobb a lipótvárosi baziliká harangjánál. A harang Horngi Karoly báró vezserpmi püspök haterzser forintny adományából készült Walser Ferencz gyárában. — *Kossuth Lajos* elevenapjának előstéjét mindenféle partikülönbség nélkül megünnepelték az országban. — *Tigris* és *társá* a fillozera kiirtására port talált fel, szabadalmat kér euró államaitól.

— **A külföldről.** *A Mura* víze a mult hétén a felső-stajországi nagy felhőszakadások következtében Bruckban 245 méternyre és Grácban két méternél magasabbra emelkedett a szempont föltt — *Mint a „Salle Zeitung”* jelenti, Bismark hercegnél két hónap óta a szellemi eőkkenés mutatkozik. Különösen emlékező tehetsége gyengült és gyakran álmatlansághban szenved. Újában nagyon megöregedett. — *A bajor hegy-ségben* mult vasárnapra virradott éjjel és vasárnap reggel havazott, ugy, hogy Schliersee és Tegernsee, stb. egész környéken a hegycsucok, a mint vasárnap reggel a köd eloszlott, friss hóttal fehérlettek. — *A gleichenbergi* fűrdőben időző magyarok ez évben is kegyelettel ünnepeleek meg a Szent-István napját. — *A kolera* veszélye Egyptomban csökken. — *Oroszországban* szörnyű éhínség uralkodik.

Közgazdaság.

— **Az üres hordók kénézése** helyes pinceszkezelés mellett a hordó kiürítése után azonnal elrendelhető; de elengedhetetlen ez akkor is, mielőtt mustot szűrnének belé. Kénézés előtt a le fektetett hordót forró vízzel erősen öblítsük ki; — esetleg, ha hozzá férhetünk, csirókkéfével tisztogattassuk ki és azután tegyük ki napra, hogy kiszáradhasson. A mint a hordó kiszáradt, lehetőleg tiszta rudkénnel kénézzük ki a hordót oly módon, hogy azt össztörve egy dróton álló kanálba tesszük, meggyújtjuk és a drótot a dugóval megörösítve a hordót legmentesen elzárjuk. A kén a hordóban addig fog égni, míg benne légeny lesz, erre a művelet véget ér és az átmelegedett levegő kiterjedvén, a kénsvat is magával fogja ragadni a fa porusaiba, honnét a bor megromlását előidéző szerveseteket kipusztítja. Arra, hogy az olvadó kén le ne oseppegen és a dugó jól be legyen verve, különösen ügyelni kell, mert különben célnak el nem érjük. Némely hordóban a kén, — ha a donga belső falán olyan mikroorganizmusok telepednek le, melyek a hordón levő leg-nyűt felhasználják; a kén nem akar égni. Ilyen esetben ne t-hetünk mást, mint a hordót szétfűteni és alaposan kiscutakoltatni és azután ismét összeabroncsolva, kikénézni. Helyesen vezetett pinceszkezelésben az üres hordókat minden 3-3 hétben ki kell egyszer kénézni. Új töltés előtt a dugót kivesszük és ha kénézogat érünk rajta, a hordó alkalmas a must vagy a bor föltételére, csakugyan ez utóbbi esetben annak kiöblítéséről, is kell gondoskodnunk.

Irodalom.

— **Az emke könyve.** Gróf Csáky Albin rendeltet bocsátott ki az összes tanfelügyelőség-ekhez, hogy utasítsa az alaja rendelt tanító-és tanítónőképződeket, továbbá a felsőbb leányiskolákat, hogy az E. M. K. E.-nek most kiadott Erdélyről szóló könyvet okvetlenül szeressék be és egyszersmind ennek beszerzését ajánlja a többi intézeteknek is. Mert mint a rendelt célozaton mondja: „Nemzeti, állami, kulturális és közgazdasági szempontból nagy előnyű bir az ország erdélyi részének öntudatos megismerése.”

— **Jókai legújabb regénye.** A Pesti Hirlap augusztus 20-iki számában vette kezdetét Jókai legújabban írt kötetes regénye: A feketevér, melyre fölívjuk a magyar regényirodalom barátainak figyelmét. A Pesti Hirlapra aug. 20-tól

kezde is elő lehet fizetni. 1 hóra 1 frt 20 krnal, negy-dévre 3 frt 50 krnal. Ugyancsak Jókai Mór-tól elbeszélést fog tartalmazni a Pesti Hirlap 1892-iki nagy napitára is, melyet minden most belepő előfizető is díjtalanul fog megkapni, mint a Pesti Hirlap karácsonyi ajándékát.

— **Tanúknyv.** Juhay Antal fővárosi tanító „A gyermek első tanítója” címen vezérkönyvet írt az óceai népiskola első osztályában tanított összes tanítárak (17) tanítására. Előfizetési ára 1 frt 50 kr, mely szerző nevére Bpest, VIII. Keresztút 71. sz. küldendő.

— **Magyar Szén-Újság** az összes szén- és fakereskedelem számlájára Megjelenik minden hó 1-én 10-én és 20-án. Felelős szerkesztő: Dr. Roder Ernő. Szerkesztő-és kiadóhivatal IV. k. Granátos-utca 8. sz. Ez új száklap, mely hegyez pótól és úgysen van szerkesztve, nagy horderejt így szolgáltatva állva támogatást érdemel, amiert is az érdeklődők szives partfogásába ajánljuk.

Kiadói posta.

Decz. 31-ki előfizettek: Noszlop Miklós Győről, Árvay Ernő Csúkárol, Ripper József Muraszombatól és Koudila János Szent-Sebestényről.

A nap és éj hossza.

Sept.	A nap		A hold	
	kel	nyug-szik	kel	nyug szik
30.	5-15	6.45	0.41	5.22
31.	5-17	6.43	1.42	5.58
1.	5-18	6.41	2.48	6.26
2.	5-19	6.39	3.55	6.49
3.	5-20	6.37	5.02	7.08
4.	5-22	6.35	6.07	7.24
5.	5-23	6.33	7.13	7.39

— **A regedel gabonárak** a következők: Buza 10.50 Rozs 9.25 Zab 5.80 Árpa 6. — Köles 6. — métermázsánként.

HIRDETÉSEK.

A Grünbaum-féle

könyvnyomda

üzlet-helyiség

szeptember 1-jétől a fűtőzán levő

Fuisz-féle házban

(előbb III.—VI. leányisk. tantee-rem) lesz.

Melyik lapra fuiszünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

Egyetértés

mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárházátotik az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legérseztesebb s e mellett tárgyalagos hű tudósítást egyddel az „Egyetértés” közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdalközönség nem szorul többé idegenyelvi lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s földesli tudósításainak bőségével s alaposagával ma már versenyhezett más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárzájában, annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. 2-3 regényt közt egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredeti, részint a külföldi legjelösebb termékek jómagyarságot fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világot folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fuiszen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 50 kr., 1/2 évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatálba küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal küldettra egy hőtig ingyen és bérmentve küld.

(10. 24-*)